

II.

Селища.

Ломско е било заселено още отъ памтивѣка. Слѣди отъ заселване се срѣщатъ особено край рѣки и извори. Едни отъ селищата сж прѣдисторични, а други исторични: тракийски, римски, византийски, старо-български и др.

A.

Прѣдисторичнитѣ селища¹⁾

сж характеризирани най-много съ насипна могила, съставена отъ прѣстъ, която е размѣсена съ готварска смѣтъ (боклукъ) на първобитния човѣкъ отъ каменния периодъ (неолитъ). Могилитѣ достигватъ до голѣми размѣри; тѣ сж отгорѣ плоски, та населението²⁾ ги нарича „плоски“ (турски: Ясж тепе). Съставътъ имъ отъ части е обясненъ отъ разкопкитѣ, които прѣдприе Х. Шкорпилъ до гр. Русе, при с. Липникъ (до Разградъ) и при гара Ишикларе.

Могила до гр. Русе.

(Таблица VIII, фиг. 57 отъ сѣверъ, фиг. 58 отъ западъ).

На СИ отъ града, на разстояние 2·4 км., подъ шосето за Тутраканъ, близо до дунавския брѣгъ. При разлива на Дунава достига вода чакъ до нея. Вслѣдствие на това, могилата почнала да се събаря откъмъ Дунава; за сега е вече срутена една значителна частъ отъ нея (табл. VIII, ф. 57). Запазената частъ на могилата мѣри отъ западъ къмъ изтокъ 98 м., а отъ сѣверъ къмъ югъ само 50 м. Височината ѝ е около 10 м. Отгорѣ могилата е

¹⁾ Отъ Х. Шкорпилъ

²⁾ Х. И. К. Шкорпилъ. Могили. Пловдивъ, 1898 стр. 80—103. Доисторическіе памятники Болгаріи“. Одесса, 1896 [Записки Императорскаго Одесскаго Общества Истории и Древностей]. Притурка къмъ българското издание на „Първобитнитѣ люди отъ Шарлъ Дебьеръ“ (Пловдивъ 1896). Прѣдисторичнитѣ могили иматъ голѣмо разпространение въ страната. Въ околността на гр. Пловдивъ тѣ се срѣщатъ до града (СИ), между сс. Мечкюръ и Златни трапъ, между сс. Крислово и Чоллукъ, между сс. Хамбарли и Нова махала и до с. Манолово (ЮЗ „Разкопаница“). Край р. Сазлия до с. Карабунаръ „Хасаръ“ (до устието на Луанъ-дере) и до с. Софуларе (Ясж-юкъ). Въ Родопитѣ до с. Аликоново („Банска могила“), до Джулуница и др. Нови открития отъ Раф. Поповъ и Ан. Чилингировъ.